

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ УКРАЇНИ

НАКАЗ

від 1 квітня 2011 року N 190

**Про затвердження Методичних рекомендацій щодо
складання плану-графіка проведення
документальних планових перевірок суб'єктів
господарювання**

(Витяг)

З метою удосконалення організації роботи щодо формування плану-графіка проведення документальних планових перевірок суб'єктів господарювання **наказую**:

1. Затвердити Методичні рекомендації щодо складання плану-графіка проведення документальних планових перевірок суб'єктів господарювання (далі - Методичні рекомендації) (додаються).

<...>

5. Визнати такими, що втратили чинність, накази ДПА України від 27.07.2010 р. N 548 "Про затвердження Методичних рекомендацій щодо складання плану-графіка проведення планових виїзних перевірок суб'єктів господарювання", від 23.11.2010 р. N 890 "Про внесення змін до Методичних рекомендацій щодо складання плану-графіка проведення планових виїзних перевірок суб'єктів господарювання".

<...>

**Голова комісії з проведення
реорганізації ДПА України,
Голова ДПС України**

В. Захарченко

**Методичні рекомендації щодо складання
плану-графіка проведення документальних планових перевірок
суб'єктів господарювання**

(Витяг)

1. Загальні положення

Методичні рекомендації щодо складання плану-графіка проведення документальних планових перевірок суб'єктів господарювання (далі - Методичні рекомендації) розроблені з метою забезпечення єдиного порядку щоквартального формування плану-графіка проведення документальних планових перевірок суб'єктів господарювання (далі - план-графік).

Формування квартального плану-графіка регіональних органів ДПС здійснюється відповідно до стратегічних напрямів контрольно-перевірочної роботи, визначених на календарний рік, та порядку, встановленого у розділі 4 "Відбір суб'єктів господарювання для перевірки" цих Методичних рекомендацій.

Формування та коригування планів-графіків здійснюється засобами АІС "Облік податків і платежів".

Узгоджені відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27.12.2010 N 1234 "Про затвердження Порядку координації проведення планових виїзних перевірок органами виконавчої влади, уповноваженими здійснювати контроль за нарахуванням і сплатою податків та зборів" з органами фінансового контролю проекти планів-графіків на наступний квартал подаються регіональними органами ДПС до ДПА України на затвердження з 20 до 25 числа останнього місяця поточного кварталу (згідно доведеного графіка подання проектів), у вигляді експортного файла з даних регіональних органів ДПС.

Після остаточного узгодження електронних баз проектів планів-графіків регіональні органи ДПС надають департаментам податкового контролю юридичних осіб, обслуговування великих платників податків, оподаткування фізичних осіб, контролю за фінансовими установами та операціями у сфері ЗЕД паперовий варіант плану-графіка з відповідними додатками з дотриманням вимог по направленню документів з грифом "ДСК" та за необхідності обґрунтування підстав включення платника податків до плану-графіка.

До плану-графіка проведення документальних планових перевірок відбираються платники податків, які мають ризик щодо несплати податків та зборів, невиконання іншого законодавства, контроль за яким покладено на органи державної податкової служби.

Періодичність проведення документальних планових перевірок платників податків визначається ступенем ризику в діяльності таких платників податків, який поділяється на високий, середній та незначний.

Платники податків із незначним ступенем ризику включаються до плану-графіка не частіше, ніж раз на три календарних роки, середнім - не частіше, ніж раз на два календарних роки, високим - не частіше одного разу на календарний рік.

Платники податків - юридичні особи, що відповідають критеріям, визначеним пунктом 154.6 статті 154 Податкового кодексу України, та у яких сума сплаченого до бюджету податку на додану вартість становить не менше 5 відсотків від задекларованого доходу за звітний податковий період, а також самозайняті особи, сума сплачених податків яких становить не менше 5 відсотків від задекларованого доходу за звітний податковий період, включаються до плану-графіка не частіше, ніж раз на три календарних роки. Зазначена норма не поширюється на таких платників податків у разі порушення ними статей 45, 49, 50, 51, 57 Податкового кодексу України.

При цьому відповідальність за дотримання вимог щодо періодичності включення платників податків до плану-графіка покладається на регіональний орган ДПС за основним місцем обліку платника податків.

Крім того, необхідно враховувати вимоги п. 102.1 ст. 102 глави 9 Податкового кодексу України у частині граничних термінів визначення податкового зобов'язання платника податків.

2. Визначення стратегічних напрямів контрольно-перевірочної роботи

Визначення стратегічних напрямів контрольно-перевірочної роботи щодо перевірок галузей економіки та/або фінансово-промислових груп (далі - ФПГ) на наступний календарний рік здійснюється Департаментом податкового контролю юридичних осіб на підставі пропозицій структурних підрозділів ДПА України.

З цієї метою до 1 вересня звітного року департаменти та управління ДПА України визначають основні стратегічні галузі економіки або ФПГ та надають Департаменту податкового контролю юридичних осіб обґрунтовані пропозиції щодо необхідності включення цих галузей до плану перевірок.

Департамент податкового контролю юридичних осіб узагальнює пропозиції та з урахуванням власних розрахунків до 1 жовтня звітного року надає пропозиції керівництву ДПА України щодо стратегічних напрямів контрольно-перевірочної роботи на наступний рік з визначенням тих чи інших галузей економіки або ФПГ, які будуть перевірятись протягом кожного кварталу, та подає їх на затвердження Голові ДПС України.

Підставами для включення до стратегічних напрямів контрольно-перевірочної роботи можуть бути:

невідповідність показників макроекономічного розвитку економіки України чи окремого регіону відповідним показникам певної галузі чи сукупності підприємств у складі ФПГ;

невідповідність росту валових витрат валовим доходам підприємств галузі;

зменшення надходжень до бюджету у цілому або частині окремих податків по галузі чи ФПГ регіону, в тому числі зменшення середньо-галузевого або середньогрупового рівня податкової віддачі;

збільшення кількості збиткових підприємств чи з низьким рівнем податкової віддачі серед підприємств, що належать до певної галузі економіки або ФПГ;

невиконання фінансових планів підприємствами-монополістами у частині розрахунків з бюджетом;

виплата заробітної плати нижче розміру середньомісячної заробітної плати по галузі та в регіоні (за показниками ф. N 1ДФ);

наявність інформації про можливе застосування схем мінімізації сплати податків тощо.

Затверджені Головою ДПС України стратегічні напрями контрольно-перевірочної роботи на наступний календарний рік доводяться до регіональних органів ДПС до 1 листопада поточного року.

Протягом року за погодженням з Головою ДПС України до стратегічних напрямів контрольно-перевірочної роботи можуть вноситись зміни.

3. Структура плану-графіка проведення документальних планових перевірок суб'єктів господарювання

План-графік проведення документальних планових перевірок суб'єктів господарювання (додаток 1) складається з трьох розділів:

Розділ І. Документальні планові перевірки суб'єктів господарювання - юридичних осіб, у т. ч. тих, які перебувають на обліку у СДП (відповідальні: підрозділи податкового контролю юридичних осіб)

Розділ поділяється на підрозділи А, Б та В:

А. Платники податків, які належать до галузей економіки та/або ФПГ, визначених стратегічними напрямами контрольно-перевірочної роботи, а також суб'єкти господарювання, пов'язані з ними здійсненням фінансово-господарської діяльності.

Цей підрозділ плану-графіка розподіляється на дві групи:

І група - основні підприємства, що входять до основних галузей економіки та/або ФПГ:

ІІ група - найбільші контрагенти, через які здійснюються товарно-грошові операції (включаючи посередницькі структури, експортерів, імпортерів, філії, інших суб'єктів господарювання - юридичних осіб).

Б. Платники податків, які мають ризики несплати податків та плануються до перевірок за дорученням ДПА України.

Цей підрозділ плану-графіка розподіляється на дві групи:

І група - основні підприємства;

II група - найбільші контрагенти, через які здійснюються товарно-грошові операції (включаючи посередницькі структури, експортерів, імпортерів, філії, інших суб'єктів господарювання - юридичних осіб).

В. Платники податків, які відбираються на регіональному рівні за результатами аналізу основних показників діяльності, крім включених до підрозділів А та Б.

Цей підрозділ плану-графіка розподіляється на дві групи:

I група - основні підприємства;

II група - найбільші контрагента, через які здійснюються товарно-грошові операції (включаючи посередницькі структури, експортерів, імпортерів, філії, інших суб'єктів господарювання - юридичних осіб).

У кожній із зазначених груп розподіл суб'єктів господарювання - юридичних осіб провадиться за такими категоріями:

великі платники податків (відповідно до пп. 14.1.24 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України);

суб'єкти малого підприємництва (відповідно до ст. 1 Закону України "Про державну підтримку малого підприємництва", ст. 63 Господарського кодексу України);

інші платники податків.

Розділ II. Документальні планові перевірки фінансових установ, постійних представництв та представництв нерезидентів (відповідальні: підрозділи контролю за фінансовими установами та операціями у сфері ЗЕД)

Розділ II поділяється на підрозділи:

I. Банківські установи.

II. Страховики.

III. Торговці цінними паперами.

IV. Інші небанківські установи.

V. Постійні представництва та представництва нерезидентів.

При формуванні розділу II плану-графіка одночасно з юридичними особами підлягають обов'язковому включенню всі наявні відокремлені підрозділи (незалежно від форми сплати податку на прибуток та часу реєстрації новоствореного відокремленого підрозділу).

Фінансові установи, відібрані до підрозділів I, II, III та IV, повинні бути згруповані за категоріями: "великі платники податків" та "інші платники податків" відповідно до Податкового кодексу України та із розподілом на юридичні особи та відокремлені підрозділи.

Постійні представництва та представництва нерезидентів відносяться до категорії "інші платники податків".

Розділ III. Документальні планові перевірки суб'єктів господарювання - фізичних осіб (відповідальні: підрозділи оподаткування фізичних осіб)

Критерієм розподілу платників - фізичних осіб на групи та підгрупи є дані податкових декларацій (від здійснення підприємницької діяльності, інші види доходів платників податків - фізичних осіб), Звіту суб'єкта малого підприємництва - фізичної особи та дані податкових декларацій з податку на додану вартість за минулий рік.

Група 1. Великі платники податків (загальний оподатковуваний (валовий) дохід або обсяги реалізації з ПДВ понад 500 тис. грн.):

1. декларують нульові значення річного чистого доходу або зобов'язання з ПДВ;
2. декларують позитивні суми річного чистого доходу або зобов'язання з ПДВ.

Група 2. Середні платники податків (загальний оподатковуваний (валовий) дохід або обсяги реалізації з ПДВ від 50 до 500 тис. грн.):

1. декларують нульові значення чистого оподаткованого доходу за рік;
2. сума чистого оподаткованого доходу за рік складає 50 тис. грн. і більше;
3. сума чистого оподаткованого доходу за рік складає менше 50 тис. гривень;
4. платники єдиного податку, зареєстровані як платники ПДВ, не включені до групи 1.

Група 3. Малі платники податків (загальний оподатковуваний (валовий) дохід або обсяги реалізації з ПДВ до 50 тис. грн.):

1. декларують нульові значення чистого оподаткованого доходу за рік;
2. сума чистого оподаткованого доходу за рік складає 10 тис. грн. і більше;
3. сума чистого оподаткованого доходу за рік складає менше 10 тис. гривень;
4. платники єдиного податку, зареєстровані як платники ПДВ, не включені до груп 1, 2.

4. Відбір суб'єктів господарювання для перевірки

4.1. Порядок відбору до плану-графіка суб'єктів господарювання - юридичних осіб

До плану-графіка (додаток 4) включаються підприємства реального сектору економіки (вигодонабувачі), які використовують схеми мінімізації податкових зобов'язань та ухилення від оподаткування, ведуть фінансово-господарську діяльність, повинні сплачувати податки та за реєстраційними даними мають ознаки "0" - "платник податків за основним місцем обліку", "4" - "порушено провадження у справі про банкрутство", "30" - "у стані переходу до іншої ДПП", "36" - "основний платник до кінця року".

При цьому, при плануванні на I квартал наступного року враховуються показники за результатами діяльності підприємств за 9 місяців поточного року, на II та III квартали - за рік, на IV квартал - за перше півріччя поточного року.

Відбір підприємств до підрозділу А, які належать до стратегічних напрямів контрольно-перевірочної роботи та мають обсяги валових доходів (у тому числі доходи від операцій з цінними паперами) більше 5 млн. грн. (у розрахунку на рік), здійснюється щоквартально на рівні ДПА України за даними останньої податкової звітності, завантаженої на сервер ДПА України.

Також відбираються їх основні контрагенти (загальний податковий кредит чи податкове зобов'язання основного підприємства з контрагентом за попередні 4 квартали складає понад 100 тис. гривень).

Структурні підрозділи ДПА України надають до 5 числа другого місяця поточного кварталу пропозиції для врахування при формуванні плану перевірок ризикових платників податків визначених галузей економіки або ФПГ з обґрунтуванням необхідності включення, а також переліки інших ризикових платників податків.

Сформований перелік платників податків не пізніше 10 числа другого місяця поточного кварталу направляється до регіональних органів ДПС для використання при формуванні плану-графіка на наступний квартал.

На рівні регіональних та районних органів ДПС за даними інформаційних ресурсів органів ДПС та з інших джерел з урахуванням вимог абзацу другого п. 4.1 цього розділу проводиться додатковий відбір підприємств, які належать до стратегічних напрямів контрольно-перевірочної роботи, а також визначаються ризикові контрагенти, через які здійснюються товарно-грошові операції (включаючи посередницькі структури, експортерів та імпортерів, інших суб'єктів господарювання - юридичні особи), у тому числі і ті, які знаходяться на обліку в інших органах державної податкової служби.

При цьому, по основних підприємствах галузі та/або ФПГ та їх контрагентах, які спільно з основним підприємством перебувають на податковому обліку у межах одного регіонального органу ДПС, визначаються критерії ризиків згідно з п. 4.2 цього розділу, у т. ч. за даними автоматизованої системи "Відбір платників податків - юридичних осіб та визначення першочерговості для включення до плану-графіка".

При відборі підприємств до підрозділу А органам ДПС необхідно встановити наявність структурних підрозділів, дочірніх підприємств, що входять до інфраструктури платників податків - головних підприємств, та направити їх переліки до органів ДПС, на обліку яких знаходяться вказані підрозділи, для організації контрольно-перевірочних заходів, у т. ч. шляхом включення їх до плану-графіка у періоди, на які заплановані перевірки головних підприємств.

Підрозділи оподаткування фізичних осіб подають до підрозділів податкового контролю юридичних осіб пропозиції щодо включення до плану-графіка проведення документальних планових перевірок суб'єктів господарювання, які необхідно перевірити у кварталі, що планується, з питань правильності обчислення, повноти і своєчасності сплати податку з доходів фізичних осіб та з інших питань, що належать до компетенції Департаменту оподаткування фізичних осіб.

При поданні до підрозділів податкового контролю юридичних осіб пропозицій щодо включення юридичних осіб (по податку з доходів фізичних осіб та з інших питань) до плану-графіка слід враховувати, що першочерговим перевіркам підлягають підприємства, установи та організації, які мають широкі можливості виплачувати додаткові та специфічні види доходів.

На підставі аналізу податкової інформації, зокрема відомостей податкових розрахунків за формою N 1-ДФ (щодо сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податку, і сум утриманого з них податку), податкових декларацій з податку на доходи фізичних осіб та особових рахунків форм N 6 та N 15 (щодо обліку надходжень по податку з доходів фізичних), здійснюється відбір підприємств, які протягом двох останніх років нерівномірно або взагалі не перераховували податок з доходів фізичних осіб.

Відповідальність за повноту охоплення перевірками філій та структурних підрозділів платника податків, який консолідовано сплачує податок на прибуток, покладається на регіональний орган ДПС за основним місцем обліку платника податків.

Сформовані переліки підприємств галузей економіки або ФПГ та їх контрагенти до 1 числа останнього місяця поточного кварталу направляються регіональними органами ДПС до ДПА України.

На рівні ДПА України здійснюється аналіз наявності ризиків несплати податків по цих підприємствах та обґрунтувань щодо не включення основних підприємств до плану-графіка.

Після цього уточнені переліки підприємств підрозділу А не пізніше 10 числа останнього місяця поточного кварталу направляються до регіональних органів ДПС для включення до плану-графіка.

У разі не включення до плану-графіка окремих підприємств з переліку надається письмове пояснення причин не включення за підписом голови регіонального органу ДПС.

При виявленні у ході перевірок нових контрагентів підприємств підрозділу А регіональними органами ДПС здійснюються заходи щодо організації їх перевірок шляхом проведення коригування плану-графіка, позапланових перевірок за наявності обставин, визначених статтею 78 Податкового кодексу України, або включення до плану перевірок на наступний квартал.

Формування переліку суб'єктів господарювання - юридичних осіб для відбору до підрозділу В плану-графіка проводиться на рівні районного органу ДПС не менш як за місяць до початку наступного кварталу за критеріями ризиків згідно з п. 4.2 цих Методичних рекомендацій, у т. ч. за даними автоматизованої системи "Відбір платників податків - юридичних осіб та визначення першочерговості для включення до плану-графіка".

За відсутності критеріїв ризиків несплати податків, визначених у п. 4.2 цих Методичних рекомендацій, не підлягають включенню до плану-графіка сумнісні платники податку на прибуток, переліки яких надаються Департаментом адміністрування податку на прибуток та інших податків і зборів (обов'язкових платежів) до Департаменту податкового контролю юридичних осіб не пізніше 5 числа другого місяця поточною кварталом.

У разі необхідності уточнені переліки сумлінних платників податків надаються Департаментом адміністрування податку на прибуток та інших податків і зборів (обов'язкових платежів) не пізніше 5 числа третього місяця поточного кварталу.

4.2. Критерії відбору суб'єктів господарювання - юридичних осіб

4.2.1. Високого ступеня ризику

1) рівень зростання податків не відповідає рівню зростання валових доходів або рівень сплати податків не відповідає рівню сплати податків по відповідній галузі.

Податкова віддача з податку на прибуток визначається за формулою:

р. 12.а

$$\text{ПВ ПП} = \frac{\quad}{\quad} \times 100 \%,$$

р. 3.а

де р. 12.а - показник колонки А р. 12 декларації з податку на прибуток;

р. 3.а - показник колонки А р. 3 декларації з податку на прибуток.

Податкова віддача з податку на додану вартість визначається за формулою:

$$((\text{р. 9.б} - \text{р. 6.б}) + (\text{р. 2.1.а} + \text{р. 2.2.а}) \times 20 \% - \text{р. 17.б})$$

$$\text{ПВ ПДВ} = \frac{\quad}{\quad} \times 100,$$

$$((\text{р. 9.б} - \text{р. 6.б}) * 5 + (\text{р. 2.1.а} + \text{р. 2.2.а}))$$

де р. 9.б - показник колонки Б р. 9 декларації з ПДВ "Усього податкових зобов'язань";

р. 6.б - показник колонки Б р. 6 декларації з ПДВ "Імпорт товарів протягом звітного періоду, сплату ПДВ за які було відстрочено шляхом оформлення податкового векселя;

р. 2.1.а - показник колонки А р. 2.1 декларації з ПДВ "Експортні операції";

р. 2.2.а - показник колонки А р. 2.2 декларації з ПДВ "Інші операції, що оподатковуються за нульовою ставкою";

р. 17.б - показник колонки Б р. 17 декларації з ПДВ "Усього податкового кредиту";

- 2) декларування від'ємного значення об'єкта оподаткування податком на прибуток протягом 2 податкових періодів;
- 3) обсяги операцій із пов'язаними особами або неплатниками податку на прибуток перевищують 20 відсотків суми скоригованих валових витрат;
- 4) подання платником податків уточнюючих розрахунків податкової звітності з податку на прибуток та ПДВ у бік значного зменшення податкових зобов'язань (більше ніж 100 тис. грн.);
- 5) декларування залишку від'ємного значення, який після бюджетного відшкодування включається до складу податкового кредиту наступного податкового періоду, у сумі понад 100 тис. грн.;
- 6) наявність розбіжностей у платника податків згідно із Системою автоматизованого співставлення податкового зобов'язання та податкового кредиту у розрізі контрагентів на рівні ДПА України (заниження податкового зобов'язання/завищення податковою кредиту) у сумі понад 100 тис. грн.;
- 7) наявність відносин з контрагентами, які згідно реєстраційних даних знаходяться у розшуку, не звітують, збанкрутували тощо, у яких обсяги взаємоперацій більше 500 тис. грн.;
- 8) наявність інформації правоохоронних органів, підрозділів податкової міліції, юридичних підрозділів органів державної податкової служби щодо взаємовідносин із суб'єктами господарювання:
- які мають ознаки фіктивності;
- сучасниками конвертаційних центрів;
- реєстрацію яких скасовано у судовому порядку;
- щодо яких порушено кримінальну справу;
- щодо яких заведено оперативно-розшукову справу;
- 9) декларування платником податків значних оборотів (понад 100 млн. грн. - сума значень показників будь-яких рядків 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 7.1, 7.2 додатка КЗ) з одночасним декларуванням від'ємного значення фінансового результату попереднього року та/або збитку від операцій з цінними паперами та /або без фактичного отримання позитивного фінансового результату з метою оподаткування на загальних підставах (або отримання позитивного фінансового результату у розмірах, що не відповідають рівню доходів за операціями з цінними паперами).

Показник відповідності визначається за формулою:

ПЗoЦП

$$\text{ПВ} = \text{————} \times 100 \%,$$

де ПВ розраховується як співвідношення прибутку від операцій з цінними паперами - (ПЗоЦП) (ряд. 01.4 додатка К3) до доходу звітного періоду (Д) (рядки 1.1, 2.1, 3.1, 4.1, 5.1, 6.1 та 7.1 додатка К3).

Рівень показника відповідності менше 1 відсотка свідчить про діяльність платника податку, направлену на мінімізацію податкових платежів.

4.2.2. Середнього ступеня ризику

- 1) сума інших витрат перевищує 10 відсотків суми скоригованих валових витрат;
- 2) обсяг податкових пільг з податку на прибуток перевищує 1 млн. гривень;
- 3) сума заявленого до відшкодування на рахунок платника у банку ПДВ в 10 разів перевищує суму нарахованого податку на прибуток;
- 4) здійснення відшкодування ПДВ на рахунок платника у банку за результатами камеральних перевірок впродовж проміжку часу, наступного за періодом, охопленим останньою документальною плановою перевіркою;
- 5) коригування платником податків податкової звітності з податку на додану вартість в обсягах 10 або більше відсотків податкових зобов'язань та/або податкового кредиту;
- 6) зарахування від'ємного значення різниці поточного звітного (податкового) періоду у зменшення суми податкового боргу з податку на додану вартість попереднього періоду у сумі понад 100 тис. грн.;
- 7) здійснення експортних операцій товарів, нетипових основному виду діяльності підприємства (нетиповий експорт), в обсягах більше 100 тис. грн.;
- 8) подання платником податків податкової декларації з податку на додану вартість за звітний податковий період, складеної з урахуванням податкових накладних, виписаних в іншому, ніж звітний, податковому періоді (більше ніж 100 тис. грн.);
- 9) відхилення понад 10 відсотків між задекларованим у декларації з ПДВ загальним обсягом поставки та задекларованими у деклараціях з податку на прибуток доходами від продажу товарів (робіт, послуг);
- 10) наявність взаємовідносин з суб'єктами господарювання, які знаходяться на спрощеній системі оподаткування та є керівниками, засновниками або співробітниками цього підприємства;
- 11) наявність інформації підрозділів податкової міліції про ухилення суб'єкта господарювання від оподаткування та (або) своєчасного погашення податкового боргу;

12) наявність інформації підрозділів боротьби з відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом, про надходження узагальнених матеріалів від Державної служби фінансового моніторингу України;

13) наявність інформації підрозділів оподаткування юридичних осіб про встановлення порушень порядку погашення векселів, авальованих банком (податкових розписок), які видаються до отримання спирту етилового та біоетанолу, легких та важких дистилятів;

14) наявність систематичних порушень вимог Законів України від 4 грудня 1990 року N 509-XII "Про державну податкову службу в Україні", від 6 липня 1995 року N 265/95-ВР "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг", від 1 червня 2000 року N 1775-III "Про ліцензування певних видів господарської діяльності", від 19 грудня 1995 року N 481/95-ВР "Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів", Положення про ведення касових операцій у національній валюті України, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 15 грудня 2004 року N 637;

15) наявність у податкових органів інформації про відсутність у суб'єктів господарювання торгових патентів і ліцензій;

16) здійснення зовнішньоекономічних операцій через нерезидентів (нерезидентів - засновників), зареєстрованих в офшорних зонах чи країнах зі спрощеним режимом оподаткування;

17) виплата доходів (відсотки, роялті, лізинг) нерезидентам, зареєстрованим в офшорних зонах чи зонах зі спрощеним режимом оподаткування.

4.2.3. Незначного ступеня ризику

1) сума сумнівної (безнадійної) заборгованості перевищує 10 відсотків суми скоригованих валових витрат;

2) несвоєчасне нарахування та сплата податку на додану вартість;

3) адреса суб'єкта господарювання належить до адрес, які при державній реєстрації зазначаються як місцезнаходження багатьма юридичними особами;

4) збільшення суми податкового кредиту (ряд. 17 декларації з ПДВ) звітною податкового періоду порівняно з сумою податкового кредиту попереднього звітного податкового періоду на 10 млн. грн. або більше ніж у 2 рази та задекларована сума усього податкового кредиту складає 1 млн. грн. і більше;

5) збільшення суми податкового кредиту (ряд. 17 декларації з ПДВ) першого звітного податкового періоду більше або на рівні 50 відсотків суми статутного фонду для новоутвореного платника податку на додану вартість;

6) повторна реєстрація суб'єкта господарювання платником податку на додану вартість у разі анулювання свідоцтва платника податку на додану вартість за ініціативою податкового органу;

для суб'єктів господарювання, які здійснюють розрахунки у сфері готівкового обігу, такі критерії:

- 1) перевищення (за даними суб'єкта господарювання) суми витрат за звітний період суми продажу на 10 відсотків;
- 2) значне відхилення сум виторгів господарського об'єкта порівняно з іншими господарськими об'єктами суб'єктів господарювання, які працюють на одній території, займаються однаковим видом діяльності і мають однакові умови отримання доходу;
- 3) негативна динаміка виторгів, тенденція до спаду, значне зменшення суми продажу порівняно з попередніми періодами;
- 4) перевищення суб'єктами господарювання граничного розміру річного обсягу розрахункових операцій з продажу товарів, встановлених постановою Кабінету Міністрів України від 23 серпня 2000 року N 1336 "Про забезпечення реалізації статті 10 Закону України "Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг";
- 5) подання звітності про використання реєстраторів розрахункових операцій з відсутністю виторгів по них більше, ніж за два звітних періоди;
- 6) проведення протягом місяця більше трьох ремонтів одного реєстратора розрахункових операцій, не пов'язаних з плановим технічним обслуговуванням.

4.3. Порядок відбору до плану-графіка фінансових установ

До плану-графіка включаються фінансові установи, що ведуть фінансово-господарську діяльність, повинні сплачувати податки та за реєстраційними даними мають ознаки "0" - "платник податків за основним місцем обліку", "4" - "порушено провадження у справі про банкрутство", "30" - "у етапі переходу до іншої ДПІ", "36" - "основний платник до кінця року", а також хоча б один із критеріїв ризиків.

Первинний відбір фінансових установ здійснюється на рівні ДПА України. Перелік відібраних фінансових установ не пізніше 10 числа другою місяця поточного кварталу направляється до регіональних органів ДПС для обов'язкового включення до проекту плану-графіка на наступний квартал.

Регіональними органами ДПС з урахуванням наданого переліку визначається додатковий перелік ризикових платників податків, які пропонуються для включення до проекту плану-графіка.

При цьому, регіональні органи ДПС направляють додатковий перелік ризикових платників податків, які пропонуються для включення до проекту плану-графіка, до районних органів ДПС, на обліку яких знаходяться вказані підрозділи, для організації контрольно-перевірочних заходів, зокрема шляхом включення до плану-графіка у періоди, на які заплановані перевірки головних фінансових установ.

Відповідальність за повноту охоплення перевірками відокремлених підрозділів платників податків, у тому числі тих, які консолідовано сплачують податок на прибуток, покладається на регіональний орган ДПС за основним місцем обліку платника податків.

Сформовані таким чином переліки фінансових установ регіональними органами ДПС не пізніше 20 числа другого місяця поточного кварталу направляються до ДПА України.

На рівні ДПА України здійснюється аналіз наданих регіональними органами ДПС переліків фінансових установ, що пропонуються для включення до плану-графіка.

Остаточні сформовані переліки фінансових установ не пізніше 5 числа третього місяця поточного кварталу направляються до регіональних органів ДПС для обов'язкового включення до проекту плану-графіка.

При формуванні проекту коригувань планів-графіків перевірок фінансових установ необхідно до 1 числа місяця, в якому планується формування коригувань плану-графіка, повідомити ДПА України про наміри провести коригування.

Відповідальність за повноту охоплення коригуванням відокремлених підрозділів платника податків, у тому числі тих, які консолідовано сплачують податок на прибуток, покладається на регіональний орган ДПС за основним місцем обліку платника податків.

4.3.1. Критерії відбору банківських установ

4.3.1.1. високого ступеня ризику:

- 1) декларування від'ємного значення об'єкта оподаткування податком на прибуток протягом двох податкових (звітних) періодів;
- 2) сума збільшення страхового резерву за рахунок валових витрат складає більше 50 відсотків суми скоригованих валових витрат;
- 3) перевищення прибутку до оподаткування у фінансовому обліку над прибутком, що підлягає оподаткуванню в податковому обліку;
- 4) наявність інформації від структурних підрозділів органів державної податкової служби, правоохоронних органів, Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку України щодо взаємовідносин із суб'єктами господарювання, які мають ознаки фіктивності, є учасниками конвертаційних центрів, реєстрацію яких скасовано у судовому порядку, щодо яких порушено кримінальну справу, заведено оперативно-розшукову справу, знаходяться у розшуку, не звітують, визнані банкрутами;
- 5) наявність розбіжностей у платника податків згідно із Системою автоматизованого співставлення податкового зобов'язання та податкового кредиту у розрізі контрагентів на рівні ДПА України (заниження податкового зобов'язання/завищення податкового кредиту).

4.3.1.2. середнього ступеня ризику:

- 1) рівень податкової віддачі з податку на прибуток банківської установи менший за середній показник податкової віддачі по Україні;

Податкова віддача з податку на прибуток банківських установ визначається за формулою:

$$\text{ПВБ1} = \frac{\text{---}}{\text{---}} \times 100 \%,$$

ВД

де ПВБ1 розраховується як співвідношення нарахованої суми податку на прибуток (НСПП) (рядок 12) до валового доходу (далі - ВД) (рядок 03) декларації з податку на прибуток банку.

При цьому, при плануванні на I квартал наступного року враховуються показники за результатами діяльності 9 місяців поточного року, на II та III квартали - за рік, на IV квартал - за перше півріччя поточного року;

- 2) рівень зростання податків не відповідає рівню зростання валових доходів;
- 3) наявність інформації підрозділів боротьби з відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом, про надходження узагальнених матеріалів від Державної служби фінансового моніторингу України;
- 4) декларування значних оборотів за операціями з купівлі-продажу цінних паперів понад 100,0 млн. грн. (додаток К.2 до декларації з податку на прибуток банку) та від'ємного фінансового результату попереднього податкового (звітного) періоду;
- 5) коригування платником податків податкової звітності з податку на прибуток у бік зменшення податкових зобов'язань.

4.3.1.3. незначного ступеня ризику:

- 1) наявність взаємовідносин із суб'єктами господарювання, які знаходяться на спрощеній системі оподаткування та є керівниками, засновниками або співробітниками банківської установи;
- 2) участь у схемах мінімізації або ухилення від сплати податків та схемах відтоку валютних коштів за межі України;
- 3) сума інших витрат перевищує 20 відсотків суми скоригованих валових витрат;
- 4) виплата доходів (відсотки, роялті, лізинг) нерезидентам, зареєстрованим в офшорних зонах чи зонах зі спрощеним режимом оподаткування;
- 5) здійснення зовнішньоекономічних операцій із нерезидентом, зареєстрованим в офшорних зонах чи країнах зі спрощеним режимом оподаткування.

4.3.2. Критерії відбору небанківських установ

4.3.2.1. високого ступеня ризику:

1) рівень податкової віддачі небанківських установ (крім неприбуткових установ і організацій) є меншим 1 відсотка:

а) рівень податкової віддачі небанківських установ (крім страховиків) визначається за формулою:

$$\text{РПВНУ} = \frac{\text{НСП}}{\text{СВД}} \times 100 \%,$$

де РПВНУ розраховується як співвідношення нарахованої суми податку (НСП) (ряд. 12 декларації з податку на прибуток підприємства) до скоригованого валового доходу (СВД) (ряд. 3 декларації з податку на прибуток підприємства);

б) рівень податкової віддачі страховика визначається за формулою:

$$\text{РПВС} = \frac{\text{НСПС}}{\text{СВВ}} \times 100 \%,$$

де РПВС розраховується як співвідношення нарахованої суми податку за ставкою 3 відсотки (НСПС) (ряд. 6 декларації з податку на доходи (прибуток) страховика) до суми валових внесків (СВВ), одержаних платником або нарахованих на його користь за договорами страхування і перестрахування (ряд. 1 декларації з податку на доходи (прибуток) страховика);

2) страховики, рівень перестрахування яких складає від 80 до 100 відсотків.

Рівень перестрахування визначається за формулою:

$$\text{РП} = \frac{\text{СВВС}}{\text{СВВ}} \times 100 \%,$$

де РП розраховується як співвідношення суми валових внесків, сплачених платником за договорами перестрахування з резидентами (СВРС) (ряд. 2 декларації з податку на доходи (прибуток) страховика), до суми валових внесків, одержаних платником або нарахованих на його користь за договорами страхування і перестрахування (СВВ) (ряд. 1 декларації з податку на доходи (прибуток) страховика).

При плануванні перевірок небанківських установ на I квартал наступного року показники для розрахунку податкової віддачі та рівня перестрахування визначаються на підставі даних декларації з податку на прибуток підприємства та декларації з податку на доходи (прибуток) страховика за 3 квартали поточного року, а для II, III, IV кварталу - за даними річних декларацій:

3) декларування небанківськими установами значних обсягів операцій з цінними паперами (понад 100 млн. грн. - сума значень показників будь-яких рядків 1.1, 1.2, 2.1, 2.2, 3.1, 3.2, 4.1, 4.2, 5.1, 5.2, 6.1, 6.2, 7.1, 7.2 (додаток К3 до рядка 01.4 декларації з податку на прибуток підприємства або відомості К2 до рядка 1.3 додатка К1 до декларації з податку на доходи (прибуток) страховика) з одночасним декларуванням від'ємного значення фінансового результату попереднього року та/або збитку від операцій з цінними паперами та/або без фактичного отримання прибутку від операцій з цінними паперами (або отримання прибутку від операцій з цінними паперами у розмірі, що не відповідає рівню отриманих доходів за операціями з цінними паперами).

Показник відповідності визначається за формулою:

$$\text{ПвоЦП} \\ \text{ПВ} = \frac{\text{ПвоЦП}}{\text{Д}} \times 100 \%, \\ \text{Д}$$

де ПВ розраховується як співвідношення прибутку від операцій з цінними паперами - (ПвоЦП) (ряд. 01.4 додатка К3 або ряд. 1.3 відомості К2) до доходу звітного періоду від операцій з цінними паперами (Д) (рядки 1.1, 2.1, 3.1, 4.1, 5.1, 6.1 та 7.1 додатка К3 або відомості К2).

Рівень показника відповідності менше 1 відсотка свідчить про можливість мінімізації установою прибутку від операцій з цінними паперами;

4) декларування небанківськими установами від'ємного значення об'єкта оподаткування протягом двох податкових періодів;

5) наявність інформації правоохоронних органів, підрозділів податкової міліції, юридичних підрозділів органів державної податкової служби про взаємовідносини із суб'єктами господарювання, які мають ознаки фіктивності, є учасниками конвертаційних

центрів, реєстрацію яких скасовано у судовому порядку, щодо яких порушено кримінальну справу, заведено оперативно-розшукову справу, встановлено факт неподачі податкової звітності, знаходяться у розшуку, визнані банкрутами.

4.3.2.2. середнього ступеня ризику:

- 1) рівень податкової віддачі небанківської установи є меншим 3 відсотків;
- 2) страховики, рівень перестрахування яких складає від 60 до 80 відсотків;
- 3) декларування страховиками від'ємного значення об'єкта оподаткування від діяльності іншої, ніж страхова (ряд. 8 додаток К1 до рядка 14 декларації з податку на доходи (прибуток) страховика;
- 4) декларування небанківськими установами обсягів операцій з цінними паперами понад 5 - 10 млн. грн. та від'ємного фінансового результату попереднього податкового (звітного) періоду;
- 5) подання страховиками уточнюючих розрахунків податкових зобов'язань у зв'язку з виправленням самостійно виявлених помилок до декларації з податку на доходи (прибуток) страховика, в яких сума коригування ряд. 01 декларації (сума валових внесків) дорівнює ряд. 02 декларації (сума валових внесків, сплачених за договорами перестрахування);
- 6) наявність інформації підрозділів боротьби з відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом, про надходження узагальнених матеріалів від Державної служби фінансового моніторингу України;
- 7) виплата доходів нерезидентам без утримання та внесення до бюджету податку на доходи нерезидентів або із застосуванням нульових ставок оподаткування;
- 8) проведення діяльності з надання фінансових послуг без внесення відомостей до Державного реєстру фінансових установ та наявності відповідних ліцензій;
- 9) декларування неприбутковими установами й організаціями доходів з інших джерел, що підлягають оподаткуванню, які дорівнюють або наближені до витрат, що прямо пов'язані з отриманням доходів з інших джерел, але не вище сум таких доходів;
- 10) наявність інформації спеціально уповноваженою органом виконавчої влади у сфері регулювання ринків фінансових послуг щодо встановлених порушень.

4.3.2.3. незначного ступеня ризику:

- 1) рівень податкової віддачі небанківської установи є більшим 3 відсотків;
- 2) страховики, рівень перестрахування яких складає до 60 відсотків;
- 3) страховики, які отримують доходи від діяльності іншої, ніж страхова та не здійснюють розрахунку частки валових витрат, які зменшують об'єкт оподаткування (відомості К3 до рядка 4 додатка К1 до декларації з податку на доходи (прибуток) страховика);

4) відсутність у неприбуткових установ і організацій інших доходів, які підлягають оподаткуванню.

4.3.3. Порядок відбору до плану-графіка суб'єктів господарювання - постійних представництв та представництв нерезидентів

Регіональними ДПС до проекту плану-графіка відбираються ризикові суб'єкти господарювання - постійні представництва нерезидентів (далі - постійні представництва), які ведуть фінансово-господарську діяльність, представництва нерезидентів (далі - представництва) та мають за реєстраційними даними ознаку стану платника "0" - "платник податків за основним місцем обліку".

При відборі постійних представництв та представництв необхідно провести їх інвентаризацію.

Сформовані переліки постійних представництв та представництв регіональними органами ДПС не пізніше 20 числа другого місяця поточною кварталу направляються до ДПА України.

На рівні ДНА України здійснюється аналіз наданих регіональними органами ДПС переліків постійних представництва представниці, що пропонуються для включення до плану-графіка.

Остаточні сформовані переліки постійних представництв та представництв не пізніше 5 числа третього місяця поточного кварталу направляються до регіональних органів ДПС для обов'язкового включення до проекту плану-графіка.

4.3.4. Критерії відбору суб'єктів господарювання - постійних представництв та представництв нерезидентів

4.3.4.1. високого ступеня ризику:

1) рівень зростання податків не відповідає рівню зростання валових доходів або рівень податкової віддачі менше 3 відсотків;

Податкова віддача з податку на прибуток представництв визначається за формулою:

НСПІ

$$\text{ПВБ1} = \frac{\text{НСПІ}}{\text{ВД}} \times 100 \%,$$

ВД

де ПВБ1 розраховується як співвідношення нарахованої суми податку на прибуток (НСПІ) (рядок 12) до валового доходу (рядок 03) декларації з податку на прибуток;

2) заявлено до відшкодування суми ПДВ:

декларування залишку від'ємного значення, який після бюджетного відшкодування включається до складу податкового кредиту наступного податкового періоду (рядок 26 декларації з ПДВ), у сумі понад 100 тис. грн.;

3) наявність інформації правоохоронних органів, підрозділів податкової міліції, юридичних підрозділів органів державної податкової служби щодо взаємовідносин із суб'єктами господарювання:

реєстрацію яких скасовано у судовому порядку;

щодо яких порушено кримінальну справу;

щодо яких заведено оперативно-розшукову справу.

4.3.4.2. середнього ступеня ризику:

1) декларування допоміжного виду діяльності при значних обсягах доходів та великій чисельності працюючих;

2) при значних обсягах валового доходу не зареєстровано платником податку на додану вартість;

3) наявність сумнівних або значних фінансово-господарських операцій;

4) заявлено до відшкодування суми ПДВ: декларування залишку від'ємного значення, який після бюджетного відшкодування включається до складу податкового кредиту наступного податкового періоду (рядок 26 декларації з ПДВ), у сумі від 10 тис. грн. до 100 тис. грн.;

5) одноразове декларування сум ПДВ до відшкодування у значних обсягах (більше ніж 100 тис. грн.);

6) наявність інформації підрозділів податкової міліції про ухилення суб'єкта господарювання від оподаткування та (або) своєчасного погашення податкового боргу;

7) наявність інформації підрозділів боротьби з відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом, про надходження узагальнених матеріалів від Державної служби фінансового моніторингу України.

4.3.4.3. незначного ступеня ризику:

1) надання іншими структурними підрозділами органу ДПС інформації про факти порушення податкового законодавства, схеми мінімізації та ухилення, що використовувались таким платником податків, та можливі втрати бюджету внаслідок несплати податків.

4.4. Порядок відбору до плану-графіка суб'єктів господарювання - фізичних осіб

До плану-графіка (додатки 4а та 4б) відбираються суб'єкти господарювання - фізичні особи, що ведуть фінансово-господарську діяльність, сплачують податки та за реєстраційними даними мають ознаку стану платника "0" - "платник податків за основним місцем обліку".

При відборі до плану-графіка суб'єктів господарювання - фізичних осіб слід враховувати податкову інформацію, яка використовується для інформаційно-аналітичного забезпечення діяльності органів державної податкової служби, а також іншу надану в установленому законом порядку інформацію.

4.4.1. Критерії відбору суб'єктів господарювання - фізичних осіб

4.4.1.1. високого ступеня ризику:

- 1) мають працівників, кількість яких не відповідає виду діяльності, заявленому суб'єктом господарювання, та/або кількості зареєстрованих РРО та/або придбаних торгових патентів;
- 2) здійснюють сумнівні або значні фінансово-господарські операції;
- 3) мають рівень податкової віддачі менше 0,48 відсотка. При цьому податкова віддача визначається за формулою:

середньомісячна сума податку з доходів фізичних осіб, яка підлягає сплаті за результатами здійснення господарської діяльності за період з початку року до останнього звітного періоду або попередній календарний рік (залежно від того, в якому періоді податкова віддача менше, ніж критерій відбору), який передує складанню плану-графіка

П. н. = _____ **x 100 %,**

середньомісячний загальний оподатковуваний (валовий) дохід, отриманий від здійснення господарської діяльності з початку року до останнього звітного періоду (залежно від того, в якому періоді податкова віддача менше, ніж критерій відбору), який передує складанню плану-графіка

- 4) отримали загальний оподатковуваний (валовий) дохід за попередній рік та/або у звітному році на час складання плану-графіка більше 10 млн гривень;
- 5) задіяні у схемах ухилення від оподаткування та/або мінімізують податкові зобов'язання;
- 6) мають розбіжності (заниження податкового зобов'язання/завищення податкового кредиту) згідно із Системою автоматизованого співставлення податкового зобов'язання та податкового кредиту в розрізі контрагентів на рівні ДПА України;
- 7) мають відносини з контрагентами, що мають ознаки фіктивності, знаходяться у розшуку, не звітують, збанкрутували тощо;
- 8) наявність інформації від підрозділів боротьби з відмиванням доходів, одержаних злочинним шляхом, надходження узагальнених матеріалів від Державної служби

фінансового моніторингу України, а також інформації від підрозділів податкової міліції щодо ухилення суб'єкта господарювання - фізичної особи від оподаткування;

9) мають розбіжності між задекларованим загальним оподатковуваним (валовим) доходом та/або сумою отриманого доходу згідно зі звітом РРО та розрахунковими книжками та/або обсягами імпортно-експортних операцій та іншою наявною податковою інформацією;

10) наявність порушень, виявлених під час проведення фактичних перевірок;

11) декларують податкові зобов'язання з податку на додану вартість менше або на рівні податкового кредиту.

4.4.1.2. середнього ступеня ризику:

1) мають взаємовідносини з підприємствами, у яких виступають керівниками або засновниками;

2) займаються зовнішньоекономічною діяльністю;

3) постійно декларують від'ємне значення суми податкових зобов'язань з ПДВ;

4) декларують залишок від'ємного значення, який після бюджетного відшкодування включається до складу податкового кредиту наступного податкового періоду (рядок 26 декларації з ПДВ), у сумі понад 50 тис. грн.;

5) несвоєчасно нараховують та сплачують ПДВ;

6) мають взаємовідносини суб'єктів господарювання - юридичних осіб із суб'єктами господарювання - фізичними особами, які знаходяться на спрощеній системі оподаткування та є керівниками, засновниками або працівниками цього підприємства.

4.4.1.3. незначного ступеня ризику:

1) змінюють напрями відшкодування ПДВ;

2) втратили право на податкові пільги;

3) подають податкові декларації з ПДВ за звітний податковим період, складені з урахуванням податкових накладних, виписаних в іншому, ніж звітний, податковому періоді.

Особливу увагу необхідно приділити тим суб'єктам, які мають найбільшу кількість вказаних ризиків та можливість приховувати доходи.

<...>

6. Виконання плану-графіка документальних планових перевірок

Затверджені плани-графіки є обов'язковими для виконання всіма підрозділами органів державної податкової служби.

Початком виконання плану-графіка у частині проведення кожної документальної планової перевірки вважається початок проведення цієї перевірки.

При цьому необхідно забезпечити рівномірне навантаження на працівників підрозділів в частині термінів початку перевірок впродовж місяця.

Зміни до плану-графіка проводяться за поданням регіональних ДПС згідно з регламентом подачі проектів коригувань плану-графіка, вносяться до АІС "Аудит" після затвердження керівництвом ДПА України. Про внесені зміни інформуються органи виконавчої влади, уповноважені здійснювати контроль за нарахуванням і сплатою податків та зборів, відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 27.12.2010 р. N 1234 "Про затвердження Порядку координації проведення планових виїзних перевірок органами виконавчої влади, уповноваженими здійснювати контроль за нарахуванням і сплатою податків та зборів".

<...>

**Директор Департаменту податкового
контролю юридичних осіб**

В. Андрухів